

már fegyveres konfliktusok robbantak ki hasonló nyelvháborúból? Azt hiszem, tudják. És vajon ismerik-e azt a szociálpszichológiai tételt, hogy jólét, így közös jövő csak pozitív életérzéssel, derűs jövőképpel teremthető? Amelyben nem jelentenek különös konfliktusokat a kétnyelvűség mindennapi esetei. Ezt nem tudják. Ehhez hosszabb távú stratégia kellene. Itt Kelet-Közép-Európában pedig csak három- és ötéves tervekben tudnak gondolkodni a jelen politikusai.

A nyelvtörvénnyel, a rendeletekkel a legtöbbet a két nép veszített. Közös hagyományainkból következően méltatlan ez az intolerancia, s az 1989-ben megindult nagy lehetőségek csúfos elpuskázása. Egyes politikusok, úgy látszik, képtelenek megérteni azt, hogy uralkodásuk, rövid távú „sikereik” múlandók, az utókor mérlegre teszi őket. Az országglakosok életébe való belegázolás pedig mindig reakciót vált ki. Hosszú távon úgysem az történik, amit egyesek erőszakkal akarnak.

(BERÉNYI JÓZSEF, Nyelvországolás. A szlovákiai nyelvtörvény történelmi és társadalmi okai. Fórum, Pozsony, 1994. – Mit ér a nyelvünk, ha magyar? A „táblaháború” és a „névháború” szlovákiai magyar sajtódokumentumaiból, 1990–1994. Összeállította: ZALABAI ZSIGMOND. Kalligram, Pozsony, 1995.)

BALÁZS GÉZA

A VIII. finnugor kongresszus névtudományi előadásai

1995. augusztus 10–15-e között rendezték meg a finnországi Jyväskyläban a VIII. nemzetközi finnugor kongresszust. Az onomasztika a lexikológiával együtt az A3 szekcióban kapott helyet. Míg Sziktivkarban 21 (vö. NÉ. 10:181–2), itt 23 előadásra került sor angol, észt, finn, magyar, német és orosz nyelven. Mivel az előadók feltüntették az Oroszországon belüli köztársaságok neveit is, én is így közlöm. Az előadások az elhangzott nyelven a következők voltak:

AKSZENOVA, Olga (Sziktivkar, Komiföld): Komipermjackaja geograficseskaja tyerminologija; ARSZLANOV, Leonyid (Jelabuga, Tatarisztan): Ugro-Samoyedic Elements in the Toponymy of the Eastern Front-Kama Basin; CSERNIH, Szemjon (Joskar-Ola, Mariföld): O proiszhozsgyenyii nazvanyija Moszkov/Moszkva; DMITRIJEVA, Tatjana (Jekatyerinburg): Moderne Tendenzen der ostjakischen Toponymie in Kazym; GANSCHOW, Gerhard (?): 'Stone' and 'Swamp' in Finnish Hydronyms; GYENYISZOVA, Jekatyerina (Szentpétervár): Plan Szankt-Petyerburga 1721 g.; KALLASMAA, Marja (Tallin): Kahvaetümoologia

osast kohannimede arengus; KAZAJEVA, Nyina (Szaranszk, Mordvinföld): Erzjanszkije szuffikszalnyije toponyimi; KERT, Georgij (Petrozavodszk, Karjala): Quantitive Untersuchung lappischen Ortsnamengutes; KIRILLOVA, Ljudmila (Izsevszk, Udmurtföld): Lähdeiden nimitykset ja niiden kuvastuminen permilaisissa asuinpaikkojen nimitysissä; KOVÁCS, Magdolna (Turku) Proper Names in the Finnish Language in Australia; KOVALJOV, Gennagyij (Voronyezs): Etnonyimi finno-ugorszkih narodov v isztorii russzkogo jazika; KUKLIN, Anatolij (Joskar-Ola, Mariföld): Marijszkoje-szaamszkoje izoglosszi (na matyeriale toponymii Volgo-Kamszkogo rajona); MÄEARU, Sirje (Tallin): Eesnimi liitumi osana; MIKKULAINEN, Raija – PITKÄNEN, Ritva Liisa (Helsinki) The Database of Finnish Toponyms (poszter); MIZSER, Lajos (Nyíregyháza): A magyar keresztnévadás újabb kori hatóerői; NARHI, Eeva Maria – B. GERGELY, Piroska (Helsinki – Miskolc): Patronymiset sukunimityypit suomessa ja unkarissa; PAIKKALA, Sirkka (Helsinki): Kansalliseten sukunimien nousu; PITKÄNEN, Ritva Liisa (Helsinki): Saarten nimeäminen suomenkielessä Turunmaan saaritossa; TATÁR, Mária Magdolna (Oslo): The Iranian Name the Burtas People in the Hungarian Chronicles; TOIVAINEN, Jorma (Turku): Saamen ja suomen raja Yli-Kemijoen paikannimissä Rovaniemellä; VILJAMAA-LAAKSO, Marja: Kadunnimet ja identiteetti.

Igyekeztem rokon népeink hazájának magyar nevet adni. Egyrészt a Lappföld analógiájára, másrészt azért, mert ők is így nevezik országukat. (Miért az orosz Komi, Mordovija és Udmurtyija neveket vegyük át?) Mellesleg jegyzem meg, hogy a tatárok a Tatarisztan, a baskírok a Baskorosztan nevet használják.

MIZSER LAJOS